

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/146/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113213715
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8113213715.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD. v právnej veci žalobcu: P. B., nar. XX.X.XXXX, bytom M. F., W. XX, zastúpený JUDr. Katarínou Leškovou, advokátkou so sídlom Plzenská 2, Prešov, proti žalovanému Rapid life životná poisťovňa, a. s., so sídlom Košice, Garbiarska 2, IČO: 31 690 904, zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. Daniel Blyšťan, s. r.o., so sídlom Užhorodská 21, Košice, IČO: 47 231 785, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov z 13.3.2014, č. k. 12C/124/2013-175, takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Náhradu trov odvolacieho konania žalobcovi nepriznáva.

odôvodnenie:

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD. v právnej veci žalobcu: P. B., nar. XX.X.XXXX, bytom M. F., W. XX, zastúpený JUDr. Katarínou Leškovou, advokátkou so sídlom Plzenská 2, Prešov, proti žalovanému Rapid life životná poisťovňa, a. s., so sídlom Košice, Garbiarska 2, IČO: 31 690 904, zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. Daniel Blyšťan, s. r.o., so sídlom Užhorodská 21, Košice, IČO: 47 231 785, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov z 13.3.2014, č. k. 12C/124/2013-175, takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Náhradu trov odvolacieho konania žalobcovi nepriznáva.

Odôvodnenie

Okresný súd Prešov (ďalej len „prvostupňový súd“) napadnutým rozsudkom zamietol návrh na prerušenie konania zo dňa 14.1.2014, odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice, Alžbetina č. 41, Košice zo dňa 19.1.2012 pod sp. zn. 2C/2750/2012 do právoplatnosti rozsudku vo veci samej, zrušil rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice, Alžbetina 41, Košice

zo dňa 19.1.2012 pod sp. zn. 2C/2750/2012 a zaviazal žalovaného nahradiť žalobcovi trovy konania 205,67 Eur na účet právneho zástupcu žalobcu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Prvostupňový súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že skutkovo mal za preukázané, že žalobca uzavrel so žalovaným dňa 1.8.2007 poisťnú zmluvu č. 4364700134 a k zániku poisťného vzťahu došlo 2.8.2010 na základe listu žalovaného zo dňa 23.9.2009, ktorým bola poisťná zmluva zo strany žalovaného na žiadosť žalobcu zrušená. Návrhom na začatie konania zo dňa 2.1.2012 si žalovaný vo vzťahu k žalobcovi uplatnil na Arbitrážnom súde Košice osobitnú pohľadávku vo výške 313,27 Eur, ktorá mala zodpovedať nákladom žalovaného vynaložených na uzavretie poisťnej zmluvy v zmysle čl. XVII. písm. 7a a VPP, t. j. mala zodpovedať výške odmeny za sprostredkovanie poisťnej zmluvy. Rozsudkom rozhodcovského Arbitrážneho súdu v Košiciach zo dňa 19.1.2012, sp. zn. 2C/2750/2012 bola žalobcovi uložená povinnosť zaplatiť žalovanému sumu 313,27 Eur a trovy rozhodcovského konania 276,- Eur. Rozhodcovský rozsudok bol žalobcovi doručený 15.4.2013. Príslušnosť rozhodcovského súdu podľa rozhodcovského súdu bola daná na základe rozhodcovskej doložky uvedenej v časti XV. všeobecných poisťných podmienok (ďalej aj VPP), ktorá vyžaduje od žalobcu, aby všetky spory so žalovaným riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, ako aj s poukazom na osobitné zmluvné dojednanie č. 01/2007 tvoriaceho súčasť všeobecných poisťných podmienok, obsahujúce vyhlásenie účastníkov konania, že podpisom vyjadrujú svoju vôľu, že namiesto súdneho konania z dôvodu účelnosti, praktickosti a rýchlosti sa podrobia rozhodcovskému konaniu. Žalobca v návrhu poukázal na nedostatok právomoci rozhodcovského súdu odvíjajúci sa od neplatnosti rozhodcovskej doložky, nakoľko táto nebola platne dojednaná. Žalovaný namietal, že rozhodcovská doložka bola dojednaná platne v čl. XV. VPP, ako aj v osobitných dojednaniach č. 01/2007. Poukázal, že žalobca mal možnosť spolu s podpisom poisťnej zmluvy a všeobecných poisťných podmienok podpísať alebo nepodpísať osobitné zmluvné dojednanie č. 1/2007 obsahujúce rozhodcovskú doložku, čím by prijal alebo neprijal ustanovenie časti XV. všeobecných poisťných podmienok a prijatím, či neprijatím rozhodcovskej doložky by nebol ničím dotknutý ostatný poisťný vzťah medzi účastníkmi konania. Žalovaný mal za to, že rozhodcovská doložka bola individuálne dojednaná, preto je platná a tvrdenie žalobcu o jej neprijateľnosti považoval za nesprávne.

Na takto zistený skutkový stav prijal prvostupňový súd záver, že dojednanie rozhodcovskej doložky spotrebiteľskej zmluvy je neprijateľnou podmienkou, ktorá je v zmysle ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná. Rozhodcovská doložka, na základe ktorej rozhodcovský súd rozhodol je formulovaná vo všeobecných poisťných podmienkach, konkrétne v čl. XV. a je súčasťou neprehľadného textu písaného malými písmenami splyvajúceho s ostatnými zmluvnými podmienkami uvedenými vo všeobecných poisťných podmienkach. Rozhodcovská doložka tak znemožňuje poistenému spotrebiteľovi zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu a núti ho v prípade sporu alebo sporných nárokov podrobiť sa výlučne rozhodcovskému konaniu, a tým mu odoberá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom. Z uvedeného dôvodu rozhodcovská doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

Súd mal za to, že rozhodcovská doložka nachádzajúca sa v poisťnej zmluve uzatvorenej medzi žalovaným a žalobcom ako spotrebiteľom v časti všeobecných obchodných podmienok pod bodom XV. nebola žalobcom osobitne dojednaná, čo vyplýva aj z jej zaradenia do všeobecných obchodných podmienok. Spotrebiteľ sa podpisom zmluvy spolu so všeobecnými poisťnými podmienkami, obsahom ktorých je aj takáto doložka, reálne vopred vzdal práva na účinnú právnu ochranu a rozhodcovský rozsudok iba formálne prebral argumenty žalovaného a nevyporiadal sa s inštitútmi zameranými na ochranu práv vyplývajúcich pre spotrebiteľa zo spotrebiteľskej zmluvy. Na tom podľa názoru súdu nič nemení skutočnosť, že v deň podpisu zmluvy podpísali zmluvné strany ako pokračovanie predtlačenej formulára poisťných podmienok aj osobitné zmluvné dojednanie odkazujúce na tú istú rozhodcovskú doložku, teda doložku uvedenú v poisťných podmienkach.

Poukázal na ust. § 52 ods. 1, 2, 3, § 53 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka, § 40 ods. 1, 2, § 43 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní a v zmysle citovaných zákonných ustanovení rozhodcovský rozsudok zrušil. Na návrh žalobcu rozhodol aj o odložení vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku až do právoplatnosti rozsudku vo veci samej.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. a žalobcovi, ako úspešnému účastníkovi konania priznal trovy konania predstavujúce trovy právne zastúpenia vo výške 205,67 Eur.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na nové konanie a rozhodnutie.

V odvolaní uviedol, že prvostupňový súd neobjasnil skutkový stav a vec nesprávne právne posúdil. Súd nesprávne ignoroval právny úkon účastníkov konania - podpísanie osobitných zmluvných dojednaní č. 01/2007 k poisťnej zmluve č. 4364700134 a vychádzal úplne neodôvodnene z akejsi hypotetickej konštrukcie, podľa ktorej bola rozhodcovská doložka súčasťou všeobecných poisťných podmienok v časti XV., a teda súčasťou poisťného vzťahu aj bez podpisu osobitných zmluvných dojednaní, a z toho vyvodil jej neprijateľnosť. Takýto postup súdu je jednoznačne v rozpore so zásadou hodnotenia dôkazov v občianskom súdnom konaní. Nie je možné úplne obísť listinným dôkazom preukázaný fakt, že žalobca slobodne, vlastnoručne bez nátlaku podpísal osobitné zmluvné dojednania, v ktorých bola obsiahnutá rozhodcovská doložka. Je preto irelevantné, či sa nachádzali niektoré ustanovenia o rozhodcovskom konaní aj vo všeobecných poisťných podmienkach, nakoľko podstatné pre individuálne dojednanie tejto doložky v tomto konkrétnom prípade je existencia písomného prejavu vôle žalobcu uzavrieť rozhodcovskú doložku a tento prejav vôle je vyjadrený v osobitnom ustanovení s príslušným podpisom druhej zmluvnej strany. Žalobca mal na výber, či tieto osobitné dojednania, a teda rozhodcovskú doložku podpíše alebo nie, žiaden dôkaz nenasvedčuje tomu, že nemal na výber a rozhodcovskú doložku, či osobitné zmluvné dojednania podpísať musel. To je nepodložený záver súdu v rozpore s listinnými dôkazmi. Ak žalobca tvrdí, že si neprečítal všeobecné poisťné podmienky a ani krátky text osobitných zmluvných dojednaní k poisťnej zmluve, takéto jeho konanie je konaním, ktorému sa neposkytuje ochrana v spotrebiteľskom práve. V opačnom prípade by mohol spotrebiteľ kedykoľvek po vykonaní písomného právneho úkonu tento následne spochybniť tvrdením, že si neprečítal to, čo podpisuje. To by znamenalo úplný rozvrat právnej istoty aj právnych vzťahov v súkromnom práve, nakoľko by si už nikto nemohol byť istý žiadnym právnym úkonom. Pokiaľ žalobca tvrdí, že si neprečítal listiny, ktoré podpisoval, tak môže ísť jednak o účelové tvrdenie alebo o dôkaz toho, že nepostupoval ako priemerný spotrebiteľ, a teda jeho konaniu nie je možné priznať požadovanú ochranu. Ako žalovaný už viackrát pred prvostupňovým súdom uvádzal, žalobca aj následne, aj keď túto podmienku už prijal, mohol ju dodatočne opäť odmietnuť v súlade s dodatkom č. 2 všeobecným poisťným podmienkam VPP. Žalobca teda mohol dvakrát túto podmienku ovplyvniť - neprijať, a to prvýkrát hneď po podpise poisťnej zmluvy, keď ju vôbec nemusel podpísať a druhýkrát dodatočne ju mohol odmietnuť, aj keď ju predtým už prijal. Je irelevantné, či bola takáto podmienka pripravená vopred a na formulári, keď mohol túto konkrétnu podmienku spotrebiteľ ovplyvniť, čo aj mohol tak, že ju vylúči. Postup individuálneho dojednania rozhodcovskej doložky podľa kritérií Občianskeho zákonníka bol v okolnostiach prípadu dodržaný. Žalobca mal preukázateľne možnosť sa s podmienkou (rozhodcovskou doložkou) oboznámiť a túto následne prijať, modifikovať alebo ju odmietnuť, a to bez toho, aby bol tým samotný zmluvný vzťah - poistenie - negatívne ovplyvnený. Žalovaný neviazal uzavretie poistenia na podpis rozhodcovskej doložky. Podpis rozhodcovskej doložky nebol podmienkou uzavretia poistenia. V tejto súvislosti žalovaný namietal, že súd sa nedostatočne zaoberal otázkou, či táto podmienka (rozhodcovská doložka) spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Nie je možné prijať záver, a to ani vzhľadom na neskoršiu právnu úpravu od 1.1.2008, že každá rozhodcovská doložka je neprijateľnou podmienkou spotrebiteľskej zmluvy. V každom jednotlivom prípade sa vyžaduje, aby boli tieto podmienky vždy skúmané aj z hľadiska toho, či naozaj spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Pretože súd prvého stupňa sa s uvedenými skutočnosťami a dôkazmi nevysporiadal, odvolateľ považuje rozhodnutie súdu prvého stupňa za nepreskúmateľné a nesprávne.

K podanému odvolaniu žalovaného sa žalobca písomne nevyjadril.

Krajský súd v Prešove (ďalej „odvolací súd“) vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad podľa ust. § 212 O. s. p., bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) a po tom, ako bolo oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku uverejnené na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej päť dní vopred, rozsudok verejne vyhlásil a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

Prvostupňový súd vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu a na základe ktorého správne zistil skutkový stav veci, ako aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvého stupňa zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu.

V súvislosti s odvolacími námietkami odvolací súd udáva.

Odvolateľ namieta nesprávny skutkový a právny záver prvostupňového súdu o tom, že rozhodcovská doložka nebola individuálne dojednaná účastníkmi zmluvného vzťahu.

V posudzovanej právnej veci je nesporné, že účastníci tohto konania uzavreli poisťnú zmluvu č. 4364700134 dňa 1.8.2007, pričom žalovaný konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a žalobca bol spotrebiteľom, to znamená, že v predmetnej veci ide o spotrebiteľský vzťah.

Spornou otázkou sa stala otázka, či rozhodcovská doložka, na základe ktorej rozhodcovský súd rozhodol a ktorá je upravená v čl. XV. VPP žalovaného, ako aj na samostatnej listine (osobitné dojednania č. 1/2007) podľa ktorej všetky vzájomné spory a sporné nároky poistenia budú rozhodnuté v rozhodcovskom konaní, je podmienkou individuálne dojednanou ak nie či zakladá hrubý nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľná podmienka).

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len o. z.), spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“).

Podľa § 53 ods. 2 O. z., za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 O. z., ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. r) O. z., za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 O. z., neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

V zmysle čl. 3 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách („Smernica“), zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy ku škode spotrebiteľa.

V zmysle § 54 ods. 1 prvá veta O. z., sa zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou, nemôžu odchyliť v neprospech spotrebiteľa od ustanovení Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Nesmú obsahovať podľa § 53 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

V posudzovanej právnej veci sa žalobkyňa domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku žalobou s poukazom na neplatnosť rozhodcovskej doložky dojednanej vo všeobecných poisťných podmienkach, ktoré sú súčasťou poisťnej zmluvy a taktiež nachádzajúcej sa v osobitných zmluvných dojednaniach č. 01/2007, ktoré sú súčasťou všeobecných poisťných podmienok pre dohodnuté poistenie.

Rozsudkom rozhodcovského Arbitrážneho súdu v Košiciach pod sp. zn. 2C/4750/2012 zo dňa 19.1.2012 bola žalobcovi uložená povinnosť zaplatiť žalovanému peňažnú sumu vo výške 313,27 Eur a trovy rozhodcovského konania vo výške 276,- Eur. Tento rozsudok bol žalobcovi doručený 15.4.2013. Súd prvého stupňa zistil, že príslušnosť rozhodcovského súdu bola daná na základe rozhodcovskej doložky uvedenej v časti XV. všeobecných poisťných podmienok (ďalej len VPP), aby všetky spory so žalovaným riešila výlučne v rozhodcovskom konaní, ako aj s poukazom na osobitné zmluvné dojednanie tvoriace súčasť VPP.

Žalobca vo svojej výpovedi poukazoval, že poisťné podmienky neboli mu riadne vysvetlené. V jeden deň uzatváral tri poisťné zmluvy, ale z akého dôvodu uzatváral až tri poisťné zmluvy uviesť nevedel. V deň uzatvárania poisťných zmlúv prišli za ním tri sprostredkovateľky, jedna radila druhej, ako majú papiere vypísať, pričom on sám nerozumel tomu, čo je predmetom uzatvorenej poisťnej zmluvy. Nevedel o uzatvorení rozhodcovskej doložky, ktorá nebola individuálne dojednaná, nakoľko si text poisťných podmienok ani neprečítal a nikto zo sprostredkovateľov ho neupozornil na to, že tieto podmienky má prečítať.

Na základe takto dojednanej rozhodcovskej doložky v poisťnej zmluve bol dňa 19.1.2012 vydaný rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu v Košiciach pod sp. zn. 2C/2750/2012.

Smernica Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách vychádza nie z minimálneho okruhu nekalých klauzúl, ktoré sa majú transponovať, ale zo vzorového okruhu klauzúl. V konečnom dôsledku sa okruh neprijateľných podmienok de lege lata uvedený v § 53 ods. 4 OZ upravil postupne viacerými novelami až po uplynutí transpozičnej lehoty (napr. neprimeraná sankcia pod písm. k/ bola upravená až novelou vykonanou zákonom č. 568/2007 Z.z. s účinnosťou od 1.1.2008, kým hlavná transpozícia bola vykonaná zákonom č. 150/2004 Z.z. účinným od 1.4.2004).

Členské štáty si mohli vybrať, do akej miery prevezmú smernicou odporúčané nekalé klauzuly. Zároveň sa však umožnilo členským štátom prekročiť rámec smernice, čo umožnilo upraviť okruh neprijateľných podmienok aj širšie ako odporúča smernica „Členské štáty môžu prijať alebo si ponechať najprísnejšie opatrenia kompatibilné so zmluvou v oblasti obsiahnutej touto smernicou s cieľom zabezpečenia maximálneho stupňa ochrany spotrebiteľa“, (čl. 8 smernice).

Kým smernica vychádza zo vzorového okruhu nekalých klauzúl, slovenský zákonodarca upravil režim súdnej kontroly neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách na základe indikatívneho výpočtu neprijateľných podmienok (arg. slovo „najmä“ v § 53 ods. 4 OZ). To znamená, že súdu nič nebráni judikovať neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve podľa tzv. generálnej klauzuly v § 53 ods. 1 OZ, a teda nad rámec zoznamu podmienok uvedených v prílohe smernice alebo okruhu uvedeného v Občianskom zákonníku. Nemožno napríklad vylúčiť, že súd so zreteľom na ostatné zmluvné podmienky (čl. 4 ods. 1 smernice) posúdi rozhodcovskú doložku ako neprijateľnú bez ohľadu na jej znenie, teda že neobstojí žiadna rozhodcovská doložka a priestor pre rozhodcovské konanie bude len pri preukázateľnom individuálnom vyjednaní rozhodcovskej zmluvy zo strany spotrebiteľa.

Odvolací súd poukazuje na kritériá neprijateľnej podmienky, za ktorú sa považuje podmienka, ktorá 1. je obsiahnutá v štandardnej formulárovej zmluve, 2. spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán, 3. nerovnováha musí byť daná v neprospech spotrebiteľa.

Podľa dôvodovej správy k § 53 ods. 4 písm. r/ OZ „spotrebiteľ môže svoje práva uplatňovať nie iba v zmysle dojednanej rozhodcovskej doložky, ale ak sa tak rozhodne, aj v občianskoprávnom konaní a zmluvná podmienka, ktorá by mu v tom bránila, bude v zmysle navrhovaného ustanovenia považovaná za neprijateľnú“.

Predkladanie rozhodcovských doložiek spotrebiteľom za stavu, keď nepoznajú pravidlá arbitráže (predmet rozhodcovskej zmluvy) a prirodzene nevenujú dostatočnú pozornosť tejto časti formuláru, sa zneužíva k záverom o individuálnom vyjednaní zo strany spotrebiteľov, pričom na tomto nič nemení technika predkladania - inkorporovanie doložky do všeobecných zmluvných podmienok versus vyhotovenie štandardnej rozhodcovskej zmluvy na samostatnom liste (hárku) papiera. (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.16 Co 2/ 2014)

Nemožno tak súhlasiť s názorom žalovaného prezentovaným v priebehu konania pred prvostupňovým súdom, ako aj v odvolaní, že tým, že vyhotovil samostatné - osobitné zmluvné dojednania pod číslom 01/2007, ktoré v bode 2 formuluje vôľu účastníkov v prípade akéhokoľvek sporu medzi zmluvnými stranami podrobiť sa rozhodcovskému konaniu je individuálne dojednanie predmetnej rozhodcovskej doložky. Ako správne konštatoval prvostupňový súd, ani takto formulovaná časť všeobecných obchodných podmienok nemá charakter individuálne dojednanej zmluvnej podmienky. Odvolací súd poukazuje na judikatúru NS SR Cdo/1/2012, 6Cdo/3/2013 a konštatuje, že časť záverečných ustanovení všeobecných poisťných podmienok v predmetnej zmluve uzavretej medzi účastníkmi, ktorá je označená

ako osobitné zmluvné dojednania pod číslom 01/2007 nemajú charakter individuálne dojednanej zmluvnej podmienky. Osobitné zmluvné dojednania sú súčasťou všeobecných poisťných podmienok a sú súčasťou uzavretej poisťnej zmluvy, čo vylučuje prijatý záver o osobitne dojednanej zmluvnej podmienke.

Žalobca nemal možnosť ovplyvniť obsah predmetnej doložky. Mohol ju buď prijať ako celok alebo odmietnuť. Obsah tejto rozhodcovskej doložky bol dodávateľom vopred pripravený a na jej obsahu žalobca nijakým spôsobom neparticipoval. Už len tento samotný fakt spochybňuje tvrdenie žalovaného, že ide o jej individuálny návrh na riešenie prípadného sporu v rozhodcovskom konaní.

Záznam sprostredkovateľa poistenia o požiadavkách a potrebách klienta k predmetnej poisťnej zmluve preukazuje, že v danom prípade opäť ide o predtlačенý formulár, kde žalobca nemal na výber možnosť individuálne dohodnúť obsah podmienky. Takto predtlačенý formulár (aj keď vo forme záznamu sprostredkovateľa poistenia o požiadavkách a potrebách klienta), odvolací súd nepovažoval za dôkaz, ktorý by potvrdzoval, že žalobca individuálne dojednal rozhodcovskú doložku.

Odvolací súd sa preto nestotožnil s tým, že rozhodcovská doložka bola individuálne dojednaná medzi žalobcom a žalovaným. S poukazom na ustanovenie § 41 ods. 1 zákona číslo 244/2002 Z. z. je zrejmé, že žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku možno podať v lehote tridsiatich dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkmi rozhodcovského konania, ktorý podáva žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Žalobca v súlade s týmto zákonným ustanovením a v zákone stanovenej lehote podal žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku.

Správny bol preto postup prvostupňového súdu pokiaľ žalobe na zrušenie rozhodcovského rozsudku vyhovel. Preto postupom podľa § 219 ods. 1 O. s. p., odvolací súd napadnutý rozsudok vo výroku, ktorým zrušil rozhodcovský rozsudok potvrdil ako vecne správny, ako aj výrok o trovách konania.

Podaním zo dňa 14.1.2014, ktoré bolo prvostupňovému súdu doručené dňa 16.1.2014 požiadal žalovaný o prerušenie konania v predmetnej veci podľa § 109 ods. 2 písm. c) O. s. p. s poukazom na to, že žalovaný obdržal nález Ústavného súdu Slovenskej republiky spisová značka II. ÚS 499/2012 2 zo dňa 10.7.2013, ktorým Ústavný súd konštatoval porušenie základného práva žalovaného na spravodlivý proces, a to postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v exekučnej veci vedenej pod sp. zn. 2Cdo/5/2012. Rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktoré bolo Ústavným súdom Slovenskej republiky zrušené je takmer totožné s rozhodnutím Najvyššieho súdu SR pod sp. zn. 6Cdo/1/2012. Uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS-382/2013 Ústavný súd SR prijal na ďalšie konanie sťažnosť obchodnej spoločnosti Rapid life a. s. prijatie ústavnej sťažnosti týkajúci sa tohto uznesenia odvolateľ má za to, že v konaní pred ústavným súdom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre toto súdne konanie, a preto navrhuje prerušenie konania.

Odvolací súd má za to, že správne postupoval súd prvého stupňa, ak návrh na prerušenie konania zamietol. V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že nie je povinnosťou súdu prerušiť konanie z dôvodu, že pred Ústavným súdom SR prebieha konanie, resp. sa má rozhodnúť o sťažnosti proti uzneseniu Najvyššieho súdu SR. Pokiaľ odvolateľ poukazyval na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/5/2012, ktoré bolo nálezom Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 499/2012-47 zrušené, išlo o inú skutkovú situáciu ako v prejednávanej veci. Z týchto dôvodov považoval odvolací súd rozhodnutie aj o výroku o zamietnutí návrhu na prerušenie konania ako vecne správne a postupom podľa § 219 ods. 1 O. s. p., odvolací súd aj v tejto časti rozsudok potvrdil.

Odvolateľ odvolaním napadol aj výrok rozsudku, ktorým súd rozhodol, že odkladá vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice zo dňa 19.1.2012 pod sp. zn. 2C/2750/2012 do právoplatnosti rozsudku vo veci samej. Vychádzajúc z predloženého spisového materiálu a všetkých rozhodujúcich námietok vyplývajúcich z odvolania, odvolací súd na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia v tejto časti dopĺňa o nasledujúce dôvody.

Odklad vykonateľnosti je dočasným a preventívnym procesným úkonom súdu, ktorým na určitú dobu suspenduje jeden z účinkov súdneho rozhodnutia. Takto plní významnú ochrannú funkciu a v prípade, ak dôjde k úspešnému odkladu vykonateľnosti, napomáha predchádzaniu možného vzniku škody alebo nemajetkovej ujmy. Táto môže mať podobu aj v nemožnosti navrátenia do pôvodného stavu a s tým súvisiace procesy reparácie a satisfakcie. Ako bolo naznačené vyššie, odklad vykonateľnosti

rozhodnutia je rozhodnutí dočasným a predbežným. Dočasnosť spočíva v tom, že vykonateľnosť sa len odkladá (v prejednávanej veci do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej). Preventívnosť spočíva v snahe predísť vzniku škôd a nemajetkovej ujmy povinným osobám, ktoré by mohli vzniknúť ako dôsledok núteného výkonu (exekúcie) napadnutého rozhodnutia (v danom prípade rozhodcovského rozsudku).

Odvolačný súd mal za to, že súd prvého stupňa správne zobral do úvahy, že bol podaný návrh na zrušenie rozhodcovského rozsudku zo zákonných dôvodov a v zákonom stanovenej lehote, a preto v prípade exekúcie tu existuje reálna hrozba majetkovej ujmy žalobcu. Z uvedených dôvodov odvolací súd v súlade s ust. § 219 ods. 1 O. s. p., rozsudok aj v tejto časti v napadnutom výroku ako vecne správny potvrdil postupom podľa § 219 ods. 1 O. s. p..

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p.. V odvolacom konaní bol úspešný žalobca, ktorému žiadne preukázateľné trovy odvolacieho konania nevznikli ani si ich neuplatnil a neúspešný žalovaný nemá právo na ich náhradu.

K odvolacej námietke žalovaného, že súd porušil zásadu rovnosti účastníkov konania, lebo vo veci konal napriek tomu, že žalobcom nebol zaplatený súdny poplatok za návrh na začatie konania, odvolací súd uvádza, že žalobca ako spotrebiteľ je v konaniach, v ktorých uplatňuje alebo bráni svoje práva vyplývajúce zo spotrebiteľskej zmluvy, oslobodený od súdnych poplatkov v zmysle § 4 ods. 2 písm. za/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, čo znamená, že v súdnom konaní neplatí žiadne súdne poplatky.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.